

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) č. 806/2014 za účelem zřízení evropského systému pojištění vkladů

[COM(2015) 586 final – 2015/0270 (COD)]

(2016/C 177/04)

Zpravodaj: Daniel MAREELS

Dne 18. ledna 2016 se Evropský parlament a dne 20. ledna 2016 Rada, v souladu s článkem 114 Smlouvy o fungování Evropské unie, rozhodly konzultovat Evropský hospodářský a sociální výbor ve věci

návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) č. 806/2014 za účelem zřízení evropského systému pojištění vkladů

[COM(2015) 586 final – 2015/0270 (COD)].

Specializovaná sekce Hospodářská a měnová unie, hospodářská a sociální soudržnost, kterou Výbor pověřil přípravou podkladů na toto téma, přijala stanovisko dne 3. března 2016.

Na 515. plenárním zasedání, které se konalo ve dnech 16. a 17. března 2016 (jednání dne 17. března 2016), přijal Evropský hospodářský a sociální výbor následující stanovisko 197 hlasy pro, 2 hlasy byly proti a 8 členů se zdrželo hlasování.

1. Závěry a doporučení

1.1. **Společně a souběžně s návrhem evropského systému pojištění vkladů⁽¹⁾** (dále jen „EDIS“) Komise zveřejnila **sdělení Dokončení bankovní unie**. Ze zveřejnění vyplývá, že oba texty jsou vnímány „souběžně“ a zavedení dalšího sdílení rizik (viz návrh ohledně systému EDIS) musí „doprovázet“ další snižování rizik v bankovní unii (viz sdělení). Je proto zřejmé, že oba texty tvoří dvě části jednoho celku, a proto považuje Výbor za vhodné se vyjádřit i k tomuto sdělení. Evropský hospodářský a sociální výbor (EHSV) vítá jak legislativní návrh, tak sdělení.

1.2. S ohledem na to, že je nyní jasné, že systém **EDIS** a avizovaná **opatření k minimalizaci rizik** mají v souvislosti s posílením a dokončením bankovní unie řadu zásadních a důležitých společných cílů, je Výbor celkem vzato a v zásadě toho názoru, že oba druhy opatření se musí **uskutečnit jednotným způsobem a pomocí skutečně rovnocenných nástrojů a metod**. Tyto metody, které musí pro skutečné dosažení plánovaných cílů poskytovat stejné záruky, jsou na místě o to víc, že oba druhy opatření se doplňují a jsou nutná, aby nabídla řešení, které by bylo přijatelné a vyvážené pro každého, a současně i definitivní. Proto a za účelem dosažení reálného pokroku považuje Výbor za **zásadní**, aby jak systém EDIS, tak i relevantní opatření k minimalizaci rizik byly **bezodkladně a skutečně současně používány a realizovány**, a to v souladu s jasným a konkrétně stanoveným harmonogramem. Vytvoření vhodných podmínek k tomu, aby bylo možné podnikat další kroky, má rovněž velký význam pro **další dotváření hospodářské a měnové unie (HMU)**, jejíž významnou součástí **bankovní unie** je.

1.3. Pokud jde o EDIS, je tento systém pro bankovní unii velmi významný a tvoří v ní třetí pilíř. Výbor EHSV se již dříve profiloval jako velký zastávce dalšího dotváření bankovní unie a systému pojištění vkladů a vyzýval k tomu, aby se tak stalo co nejdříve. Činil tak s ohledem na posílení hospodářské a finanční stability EU.

⁽¹⁾ COM(2015) 587 final.

1.4. Stabilní, bezpečné a dobře chráněné vklady jsou v zájmu všech, zejména pak střadatelů a vkladatelů. EHSV nadále považuje za důležité ochránit jejich důvěru a zajistit jim co nejlepší ochranu. Nyní jde o to zvýšit důvěru střadatelů a vkladatelů v banky a dovolit jim, aby těžili z finanční integrace a rovných podmínek mezi bankami. Stabilní vklady jsou navíc nadále nezbytné pro financování ekonomiky, rodin a podniků, zejména pak malých a středních podniků.

1.5. EHSV jde o to, aby pomocí systému EDIS došlo k dalšímu posílení bankovní unie, ke zvýšení její odolnosti vůči možným finančním krizím a ke zvýšení finanční stability. Evropský systém pojištění vkladů může díky své povaze příznivě ovlivnit situaci v jednotlivých členských státech a bankách, neboť může lépe pomoci absorbovat lokální otřesy. To může pomoci odradit některé subjekty od spekulací na úkor některých zemí a bank, čímž dojde ke snížení rizika bankovní paniky. Zároveň se dále oslabí vazba mezi institucemi a jejich příslušnými státy.

1.6. Pokud jde o avizovaná opatření k minimalizaci rizik, ta jsou v bankovní unii nezbytná stejnou měrou. Přispívají k posílení bankovní unie tím, že zajišťují rovnější podmínky mezi bankami a oslabení jejich vazby na příslušné státy. Posílí se tak odolnost a stabilita systému. Přijetí mechanismů pro sdílení rizik vyžaduje skutečnou realizaci rovných podmínek prostřednictvím pravidel a dohledu, což také přispívá k nastolení nezbytné vzájemné důvěry mezi všemi dotčenými stranami bankovní unie.

1.7. Tato opatření vyžadují, aby byl stávající legislativní rámec bankovní unie (směrnice o ozdravných postupech a řešení krize bank a směrnice o systémech pojištění vkladů) plně prováděn a uplatňován všemi členskými státy. Je potěšující konstatovat, že počet členských států, které ještě musí vyvinout úsilí, se od zveřejnění návrhů systému EDIS a sdělení snížil. A podle názoru ostatních zemí přijímá Komise opatření.

1.8. Je třeba věnovat pozornost dalšímu snižování rizik v bankovním sektoru a maximální harmonizaci v bankovní unii v oblastech, kde již byla přijata určitá opatření. Předchozí realizace dobře kapitalizovaných, stabilních a účinných vnitrostátních systémů pojištění vkladů je přitom považována za nezbytnou. Při dalším provádění tohoto pilíře bankovní unie je třeba do co nejvyšší míry předcházet potenciálním rizikům morálního hazardu, a to jak ze strany bank a států, tak i střadatelů. Skutečné případy morálního hazardu by totiž mohly účinné a bezpečné fungování bankovní unie v jádru ohrožit. Výbor považuje se za správnou podmínku, podle níž může členský stát využít systému EDIS pouze v případě, že splnil všechny podmínky.

1.9. Výbor je toho názoru, že Komise by měla provést komplexní hloubkovou studii dopadu, která by mohla být případně založena na předchozí podobné studii v rámci směrnice o systémech pojištění vkladů, s ohledem na význam tohoto tématu pro bankovní unii, dokončení hospodářské a měnové unie a důvěru střadatelů a vkladatelů. Výsledky této studie musí být zveřejněny, rovněž z důvodu dalšího posílení legitimacy návrhu. Je rovněž politováníhodné, že si Komise nenašla čas na předchozí veřejnou konzultaci se všemi „zúčastněnými stranami“.

1.10. Nadále také existují velké rozdíly mezi zeměmi a v různých oblastech přetrvává řada problémů, jak mimo jiné ukazuje několik nedávných mezinárodních zpráv. Tyto rozdíly a výzvy je třeba řešit. Aniž by šlo o úplný výčet, jde zde mimo jiné o velké množství úvěrů v selhání („non-performing loans“) v bankovním sektoru a nerovnoměrné rozložení těchto úvěrů mezi bankami a členskými státy eurozóny.

1.11. Dle názoru EHSV je i při dalším snížení rizika třeba věnovat dostatek pozornosti jeho dopadům na poskytování úvěrů. Klíčovou prioritou EU a jejích členských států musí být nyní a v budoucnu zejména úvěry pro malé a střední podniky, začínající podniky a další mladé podniky.

1.12. Dále je pro EHSV rovněž velmi důležitý pokrok v rámci dalšího dotváření HMU, která je mimo jiné založená na měnovém a finančním pilíři, což zahrnuje provedení plnohodnotné bankovní unie, o níž EU usiluje. Pokud jde o HMU, Výbor již dříve uvedl, že je zatím velmi křehká a čelí nesmírným výzvám, a proto je třeba ji dále posilovat prostřednictvím dalšího rozvoje všech pilířů.

1.13. Podle EHSV je v této oblasti nanejvýš nutné, aby byly vytvořeny řádné a vhodné podmínky umožňující pokrok. Podle názoru EHSV se vše točí kolem „důvěry“ a jejího posílení mezi členskými státy. Důvěra mezi členskými státy si žádá rovněž rovné podmínky a stejně zacílené směřování, které vede ke sbližování.

1.14. Sbližování bylo poškozeno krizí a nyní jde o to v krátké době podniknout opět kroky v rámci jednotlivých členských států i mezi nimi. Kromě toho je zároveň třeba podpořit ozdravné postupy, zjednodušit korigování makroekonomické nerovnováhy a zlepšit adaptabilitu.

1.15. Výbor EHSV uznává, že nový systém pojištění vkladů musí být pro bankovní sektor nákladově neutrální, ale zároveň je toho názoru, že je více žádoucí, aby stanovený systém příspěvků vypočtených na základě rizika byl zahrnut rovnou do návrhu systému EDIS, než aby se zřizoval pomocí aktu v přenesené pravomoci. Dotýká se to totiž podstatné části předkládané právní úpravy, která si z principu zasluhuje, aby byla stanovena na nejvyšší úrovni.

2. Souvislosti

2.1. Při tvorbě bankovní unie bylo rozhodnuto, že její pilíře budou zaváděny postupně.

2.2. Prvními dvěma kroky bylo zavedení jednotného mechanismu dohledu, přičemž Evropská centrální banka (ECB) ⁽²⁾ vykonává dohled nad bankami ⁽³⁾ eurozóny, a zavedení jednotného mechanismu pro řešení krizí, a to od 1. ledna 2016.

2.3. Jako třetí pilíř bankovní unie byl nyní navržen **evropský systém pojištění vkladů** ⁽⁴⁾. Tento systém dále rozvíjí stávající směrnici o systémech pojištění vkladů ⁽⁵⁾, která zavedla vnitrostátní systémy pojištění vkladů a stanovila uznání institucionálních systémů ochrany jakožto systémů pojištění vkladů. Jeho zavedení v dlouhodobém výhledu je zmíněno rovněž ve zprávě pěti předsedů o „Dokončení evropské hospodářské a měnové unie“ ⁽⁶⁾.

2.4. Nový návrh ⁽⁷⁾ se vyvíjí postupně ⁽⁸⁾:

2.4.1. V první fázi, která bude trvat tři roky do roku 2020, jde o přístup zajištění. Teprve v této fázi získají jednotlivé vnitrostátní systémy pojištění vkladů přístup k prostředkům evropského systému pojištění vkladů, a to poté, co vyčerpají všechny své prostředky, a pod podmínkou, že v daném členském státě byla plně provedena příslušná pravidla směrnice týkající se systémů pojištění vkladů. Cílem tedy je oslabit vazby mezi bankami a jejich příslušnými státy.

2.4.2. Potom se systém postupně promění v systém sdílený („souplejší“). V této fázi nebudou muset vnitrostátní systémy nejprve vyčerpat vlastní prostředky dříve, než získají přístup k prostředkům evropského systému pojištění vkladů, bude-li potřeba intervence. Přístup k prostředkům bude nejprve v malé míře (20 %) a během 4 let stoupne na 80 %. Tímto způsobem se to bude týkat větší míry sdílení rizik mezi vnitrostátními systémy.

2.4.3. Ve třetí fázi se riziko, které nese evropský systém pojištění vkladů, postupně zvýší na 100 %. Od roku 2024 tak nový systém plně nahradí vnitrostátní systémy pojištění vkladů a bude jako jediný odpovídat za vyplácení náhrad vkladatelům.

2.5. V rámci toho bude také okamžitě zřízen Evropský fond pro pojištění vkladů. Tento fond bude naplňován rizikově váženými příspěvky bank. Systém by měl být pro bankovní sektor do té míry nákladově neutrální, že evropské příspěvky lze odečíst z jejich vnitrostátních příspěvků do systémů pojištění vkladů.

2.6. Systém je doprovázen přísnými ochrannými opatřeními: například pojištěny budou jen ty vnitrostátní systémy pojištění vkladů, které splňují předpisy EU a jsou v souladu s nimi vytvořeny.

⁽²⁾ Od listopadu 2014.

⁽³⁾ V případě velkých subjektů (těch je přibližně 130) tak činí přímo ECB, u ostatních (více než 6 000) bank jsou to v první řadě vnitrostátní orgány dohledu.

⁽⁴⁾ Známý též pod anglickou zkratkou „EDIS“, která znamená European Deposit Insurance Scheme (evropský systém pojištění vkladů).

⁽⁵⁾ Ta pro vklady střadatelů v EU stanovuje ochranu ve výši 100 000 EUR.

⁽⁶⁾ Viz Dokončení evropské hospodářské a měnové unie, zpráva Jeana Claudea Junckera vypracovaná v úzké spolupráci s předsedy Donaldem Tuskem, Jeroenem Dijsselbloemem a Mariem Draghim a Martinem Schulzem, zejména s. 11.

⁽⁷⁾ Viz Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) č. 806/2014 za účelem zřízení evropského systému pojištění vkladů – COM(2015) 586 final – 2015/0270 (COD) zveřejněný dne 24. listopadu 2015.

⁽⁸⁾ Architektura systému „EDIS“ bude vycházet z typické konstrukce bankovní unie: „jednotný soubor pravidel“ (single rule book) – v podobě dnešní směrnice o systémech pojištění vkladů – pro všech 28 členských států, doplněný systémem „EDIS“, který je závazný pro členské státy eurozóny a je otevřený ostatním členským státům EU, které by se chtěly k bankovní unii připojit.

2.7. Komise současně ohlásila ještě několik opatření ohledně minimalizace rizik v bankovní unii⁽⁹⁾ ⁽¹⁰⁾, ve sdělení Dokončení bankovní unie.

3. Obecné připomínky a poznámky

3.1. Zjištěním je, že spolu s návrhy ohledně systému „EDIS“ bylo zveřejněno sdělení⁽¹¹⁾ ve věci dalšího snižování rizik v bankovní unii. Podle názoru Komise je třeba obě tyto publikace posuzovat „souběžně“. A pokud jde o zavedení dalšího sdílení rizik (viz návrh systému EDIS), je třeba, aby bylo „doprovázeno“ dalším snižováním rizik. Z toho důvodu EHSV považuje tyto texty za dvě části jednoho celku. Následující poznámky a připomínky k oběma textům je tedy třeba interpretovat z tohoto pohledu.

3.2. EHSV se již od počátku vyjadřoval ve prospěch bankovní unie a kroků, jež byly podnikány ve věci jejích prvních dvou pilířů⁽¹²⁾. Pro EHSV je důležité, aby v tomto ohledu byly podnikány konkrétní kroky⁽¹³⁾.

3.3. Stejným způsobem byl EHSV vždy zastáncem dalšího dotváření bankovní unie⁽¹⁴⁾ a jejího rychlého doplnění o třetí pilíř v souvislosti s ochranou vkladů. V rámci toho byl již dříve vyvíjen tlak na posílení a zlepšení společného systému ochrany vkladů⁽¹⁵⁾.

3.4. Výbor EHSV vítá návrhy ohledně systému EDIS, jejichž cíle zdůrazňují posílení bankovní unie, zlepšení a zrovnoprávnění ochrany vkladatelů, posílení finanční stability a omezení vazby mezi bankami a jejich příslušnými státy.

3.5. Prostřednictvím zásady sdílení rizik může mít takové schéma pozitivní dopad na situaci určitých členských států a bank, neboť může lépe než současné vnitrostátní systémy případně pomoci absorbovat lokální otřesy. To může pomoci odradit některé subjekty od spekulací na úkor některých zemí a bank a může se díky tomu celosvětově snížit riziko v celé bankovní unii.

3.6. Dobrá ochrana a maximální zabezpečení vkladů strádatelů jsou nezbytné. Od krize byla přijata důležitá opatření a neodvolatelnost nových návrhů může přispět k tomu, že dále vzroste důvěra, neboť nyní mohou přispět k větší finanční integraci mezi státy a k rovným podmínkám mezi bankami.

⁽⁹⁾ Tato opatření zahrnují:

- omezení vnitrostátních možností a diskrečních pravomocí při uplatňování obezřetnostních pravidel, aby mohl co nejučinněji fungovat jednotný mechanismus dohledu,
- harmonizace vnitrostátních systémů pojištění vkladů,
- přijetí právních předpisů k realizaci zbývajících prvků regulačního rámce pro banky schváleného na mezinárodní úrovni, zejména za účelem omezení pákové síly bank, zajištění stabilního bankovního financování a zlepšení srovnatelnosti rizikové vážených aktiv, a k provedení doporučení Rady pro finanční stabilitu týkajících se celkové kapacity bank pro absorpci ztrát do roku 2019, aby byly pro řešení krizí bank k dispozici přiměřené zdroje a nemuseli být využíváni daňové poplatníci,
- prosazování stávajících pravidel, aby se minimalizovalo použití veřejných prostředků k zachování solventního a odolného bankovního sektoru,
- větší sblížení insolvenčního práva na základě akčního plánu unie kapitálových trhů,
- iniciativy týkající se obezřetnostního zacházení s expozicemi bank vůči rizikům států, například omezení expozicí bank vůči riziku spojenému s konkrétními státními dluhopisy za účelem diverzifikace rizika.

⁽¹⁰⁾ Viz Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropské centrální bance, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Dokončení bankovní unie, COM(2015) 587 final, 24.11.2015.

⁽¹¹⁾ Viz odstavec 2.7.

⁽¹²⁾ Viz jednotný mechanismus dohledu a jednotný mechanismus pro řešení krizí.

⁽¹³⁾ Viz mj. stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) č. 1093/2010 o zřízení Evropského orgánu dohledu (Evropského orgánu pro bankovníctví), pokud jde o jeho vztah k nařízení Rady (EU) č. .../..., kterým se Evropské centrální bance svěřují zvláštní úkoly týkající se politik, které se vztahují k obezřetnostnímu dohledu nad úvěrovými institucemi COM(2012) 512 final – 2012/0244 (COD) a ke sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě – Plán ustavení bankovní unie (Úř. věst. C 11, 15.1.2013, s. 34), odstavec 1.12.

⁽¹⁴⁾ Viz mj. stanoviska výboru EHSV k tématu Dokončit hospodářskou a měnovou unii – návrhy Evropského hospodářského a sociálního výboru pro příští evropské legislativní období (Úř. věst. C 451, 16.12.2014, s. 10) a Dokončení HMU – politický pilíř (Úř. věst. C 332, 8.10.2015, s. 8).

⁽¹⁵⁾ Viz stanoviska v poznámkách pod čarou 13 a 14.

3.7. Stabilní vklady tvoří zdravý a nezbytný zdroj financování hospodářství, především domácností a malých a mladých podniků (jako jsou např. malé a střední podniky⁽¹⁶⁾ a začínající podniky), a přispívají tak k nezbytnému hospodářskému růstu. Malé a střední podniky (v širokém slova smyslu) významně přispívají k evropskému hospodářství, neboť vytvářejí více než dvě třetiny pracovních míst v soukromém sektoru a 85 % čistého nárůstu pracovních míst. Pro EHSV je jasné, že zajištění poskytování úvěrů životaschopným malým a středním podnikům má zásadní význam pro hospodářský růst a vytváření nových pracovních míst, a proto by mělo být klíčovou prioritou jak na evropské, tak na vnitrostátní úrovni.

3.8. Pokud jde o další snižování rizik, platí zde stejný přístup jako u systému EDIS, a EHSV proto stejně tak vítá dokument Komise. Tak tomu jistě je jednak vzhledem k tomu, že oba texty mají několik zásadních cílů společných, jako např. posílení bankovní unie a oslabení vazby mezi bankami a vnitrostátními orgány, ale též vzhledem k tomu, že dosažení těchto cílů očividně vyžaduje „kombinaci opatření“.

3.9. Z hlediska minimalizace rizik nelze současnou situaci opominout. Je třeba věnovat pozornost především dalšímu snižování rizik v bankovním sektoru a větší harmonizaci v bankovní unii v oblastech, kde již byla přijata určitá opatření.

3.10. Členské státy musí především plně provést stávající rámec pro bankovní unii. V době zveřejnění návrhu ohledně systému EDIS značný počet členských států směrnicí o ozdravných postupech a řešení krize bank a směrnicí o systémech pojištění vkladů neprovedl nebo je provedl pouze částečně. Od té doby se situace zlepšila. A podle názoru ostatních zemí přijímá Komise opatření⁽¹⁷⁾.

3.11. Další provádění systému pojištění vkladů a s ním souvisejícího mechanismu financování s sebou nese určité problémy. Větší míra harmonizace a předchozí realizace dobře kapitalizovaných, stabilních a účinných vnitrostátních systémů pojištění vkladů je přitom považována za nezbytnou, aby bylo sníženo riziko „morálního hazardu“. Ve všech fázích provádění systému EDIS je třeba věnovat pozornost zmírnění tohoto rizika. V této souvislosti je třeba dohlížet na nebezpečí, jež mohou vyplývat z příliš rychlého a přísného sdílení rizik. Výbor považuje se za správnou podmínku, podle níž může členský stát využít systému EDIS pouze v případě, že splnil všechny podmínky a provedl stávající předpisy.

3.12. Nadto jsou rozdíly mezi zeměmi nadále velké a v různých oblastech přetrvává řada problémů, jak mimo jiné ukazují několik nedávných mezinárodních zpráv⁽¹⁸⁾ ⁽¹⁹⁾. Ty je třeba řešit. Patří mezi ně mimo jiné velké množství úvěrů v selhání („non-performing loans“) v bankovním sektoru a nerovnoměrné rozložení těchto úvěrů mezi bankami a členskými státy eurozóny⁽²⁰⁾. Účinné vyřešení tohoto stavu, za zohlednění všech dalších relevantních prvků, lze považovat za podmínku pro to, aby bylo možné podniknout kroky směrem ke sdílení rizik na úrovni ochrany vkladů. To vyžaduje mimo jiné jednotný mechanismus dohledu řízený na evropské úrovni.

⁽¹⁶⁾ Včetně malých a středních podniků v odvětví průmyslu.

⁽¹⁷⁾ Pokud jde o systém pojištění vkladů, naleznete více v tiskové zprávě Evropské komise ze dne 10. prosince 2015: „Komise žádá 10 členských států, aby uplatňovalo pravidla EU týkající se pojištění vkladů“ (viz http://europa.eu/rapid/press-release_IP-15-6253_en.htm);

ohledně směrnic o ozdravných postupech a řešení krize bank, naleznete více v tiskové zprávě ze dne 22. října 2015: „Komise žaluje šest členských států u Soudního dvora EU, protože neprovedly pravidla ohledně ozdravných postupů a řešení krize bank“ (viz http://europa.eu/rapid/press-release_IP-15-5827_cs.htm).

⁽¹⁸⁾ Viz mj. Evropský orgán pro bankovnictví (EBA) – Zajištění transparentnosti na úrovni celé EU v roce 2015– souhrnná zpráva, viz <https://www.eba.europa.eu/documents/10180/1280458/2015+EU-wide+Transparency+Exercise+Report+FINAL.pdf>, (listopad 2015), a Ekonomický bulletin ECB, vydání 5/2015 <https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/ecbu/eb201505.en.pdf>.

⁽¹⁹⁾ Viz zpráva Evropského orgánu pro bankovnictví (EBA), zejména shrnutí (executive summary), s. 6 a 7 „Kvalita aktiv a návratnost se rovněž zlepšily. Ovšem vzhledem k tomu, jak nízko byl jejich výchozí bod, tak vzbuzují obavy nadále. Hodnoty nevykonných expozic, které byly poprvé zveřejněny podle harmonizované definice EBA, činí téměř 6 % celkového množství půjček a úvěrů v EU (10 % bylo zohledněno jako pouze nefinanční podniky), odhlédneme-li od toho, že mezi jednotlivými státy a bankami byly zásadní rozdíly. Návratnost se v roce 2015 zlepšila, z historického hlediska – a s ohledem na odhadované náklady na akciový kapitál bank – je však nadále nízká. Od června 2015 činí celková návratnost vlastního jmění bank EU 9,1 %.

Údaje, které dnes byly poprvé zveřejněny, svědčí o přetrvávajícím, nicméně postupně oslabujícím upřednostňování investic do vnitrostátních státních dluhopisů, vzhledem k tomu, že banky v červnu 2015 nahlásily, že došlo k nárůstu jimi držaných státních dluhopisů, které nejsou domácího původu.“

⁽²⁰⁾ Zpráva ECB o finanční stabilitě, listopad 2015, viz <https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/other/financialstabilityreview201511.en.pdf?24cc5509b94b997f161b841fa57d5eca>, s. 74 a násl.

3.13. Výsledky předchozího důkladného posouzení dopadů systému EDIS nejsou k dispozici. To je v rozporu s požadavky transparentnosti. Zajisté je třeba provést komplexní hloubkovou studii dopadu, která by mohla být případně založena na předchozí podobné studii v rámci směrnice o systémech pojištění vkladů⁽²¹⁾, s ohledem na význam tohoto tématu pro bankovní unii, dokončení hospodářské a měnové unie a důvěru střadatelů a vkladatelů. Výsledky této studie musí být zveřejněny, rovněž z důvodu dalšího posílení legitimacy návrhu.

3.14. K avizovaným budoucím doplňujícím opatřením v oblasti snížení rizik je třeba přistupovat stejným způsobem jako k systému EDIS, neboť cílem obou je posílení bankovní unie, a je třeba podniknout kroky k jejich konkretizaci a realizaci, jakmile k tomu budou splněny nezbytné podmínky.

3.15. S přihlédnutím k výše uvedenému je zřejmé, že je třeba usilovat o provedení obou druhů opatření jedním způsobem. Obě opatření se doplňují a jsou nutná, aby nabídla vyvážené řešení, které by bylo současně i definitivní. Proto je zásadní, aby jak systém EDIS, tak i opatření pro minimalizaci rizik⁽²²⁾ byly bezodkladně a skutečně současně používány a realizovány. Nejen, že se tím nejvíce přispěje k realizaci bankovní unie a dalšímu dotváření HMU (viz níže), ale nejlépe to také zajistí dosažení skutečného pokroku.

3.16. Pro EHSV je tato otázka velmi důležitá také v rámci dalšího dotváření HMU. Ta je založena mj. na měnovém a finančním pilíři, jehož součástí je plnohodnotná bankovní unie. Pokud jde o HMU, Výbor již dříve uvedl, že je zatím velmi křehká a čelí nesmírným výzvám⁽²³⁾, a proto je třeba ji dále posilovat prostřednictvím dalšího rozvoje všech jejích pilířů.

3.17. Již dříve bylo konstatováno, že kvůli vazbám, které mezi sebou stále udržují vlády a banky, nemají členské státy zájem na tom, aby vytvářely nezbytné politické a ekonomické podmínky, v důsledku čehož se nejnvhodnější a neúčinnější rozhodnutí odkládají na později⁽²⁴⁾.

3.18. Proto je důležité, aby byl usnadňován pokrok, a v tom případě se vše točí kolem „důvěry“ a jejího posílení mezi členskými státy. Důvěra mezi členskými státy si žádá rovněž rovné podmínky a stejně zacílené směřování, které vede ke sbližování.

3.19. Sbližování bylo poškozeno krizí a nyní jde o to v krátké době podniknout opět kroky v rámci jednotlivých členských států i mezi nimi. Kromě toho je zároveň třeba podpořit ozdravné postupy, zjednodušit korigování makroekonomické nerovnováhy a zlepšit adaptabilitu.

4. Zvláštní připomínky a poznámky

4.1. V souvislosti s návrhem ohledně systému EDIS se výbor EHSV staví příznivě k zásadě, že systém musí být pro bankovní sektor nákladově neutrální. Podíl bankovního sektoru byl po důkladném posouzení dopadů stanoven na 0,8 %⁽²⁵⁾⁽²⁶⁾ pojištěných vkladů. Je proto důležité, aby se celkový příspěvek do vnitrostátních a evropských systémů z důvodu zachování nákladové neutrality nezvyšoval.

4.2. Kromě toho je důležité uplatnit v této oblasti co možná nejvyšší míru harmonizace vnitrostátních příspěvků, čímž dojde k vytvoření zcela rovných podmínek mezi vnitrostátními systémy pojištění vkladů a zamezí se rozdílům mezi těmito systémy.

4.3. Tento přístup na základě rovných podmínek by měl být prioritou jak pro země bankovní unie, tak pro členské státy, které její součástí nejsou. To mimo jiné předpokládá, že se nyní bude dále pracovat na další harmonizaci stávajících ustanovení směrnice o systémech pojištění vkladů s cílem dosáhnout většího sbližování systémů ve všech členských státech.

⁽²¹⁾ Podle prohlášení zástupců Komise vycházejí současné návrhy ze studie dopadu, která byla provedena v souvislosti s úpravou směrnice o systémech pojištění vkladů. Viz <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52010SC0834>. Viz zejména oddíly 7.8 a 7.11 dokumentu.

⁽²²⁾ Pokud jde mj. o opatření ke snížení rizik, bude prioritní provést ta opatření, která jsou nejdůležitější ze zde projednávaného hlediska.

⁽²³⁾ Viz stanoviska v poznámce pod čarou 14.

⁽²⁴⁾ Viz první stanovisko v poznámce pod čarou 14, bod 4.1.2.

⁽²⁵⁾ V rámci směrnice o systémech pojištění vkladů.

⁽²⁶⁾ Nebo 0,5 % za splnění konkrétních podmínek.

4.4. Institucionální systémy ochrany poskytují finanční podporu členům v obtížných situacích, a pomáhají tedy předcházet úpadkům bank. Preventivní účinek těchto systémů by měl být plně uznán v nových předpisech týkajících se EDIS, jinak bude ohrožena jejich koncepce.

V Bruselu dne 17. března 2016.

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Georges DASSIS
